

Učimo: Dobrotu

Zahvaljujemo se gospođi Emily Vargas-Barón, direktorici Instituta za rekonstrukciju i međunarodnu bezbjednost kroz obrazovanje (RISE Institut), koja nam je pomogla pri izradi programa integriranih centara ranog dječijeg rasta i razvoja u Bosni i Hercegovini.

Posebno smo zahvalni gospođi Elviri Sánchez-Igual menadžerici za komunikaciju iz Svjetskog udruženja edukatora za rano djetinjstvo (AMEI-WAECE), koja je odobrila prevod ovog materijala iz projekta "Učimo živjeti zajedno u miru, od ranog djetinjstva" i njegovo korištenje u integriranim centrima ranog dječijeg rasta i razvoja za roditelje i djecu u BiH.

Prevod i štampu materijala omogućio UNICEF

MATERIJAL ZA NASTAVNIKE: AKTIVNOSTI SA DJECOM

Dobrota je jedna od ljudskih osobina koja najbolje odražava ljudsku suštinu zato što je dobra osoba u suštini dobroćudna, blaga i blagonaklona. Ponekad je povezana sa ljubaznošću. To je sklonost ka činjenju dobra i podrazumijeva u sebi ljubav prema drugim ljudskim bićima, snishodljivost i razumijevanje drugih ljudi.

Najbolji ljudi se obično odlikuju dobrotom; zato je potrebno djecu učiti dobroti od malih nogu i to je jedan od najvažnijih zadataka obrazovanja za mir, moralnog i političkog obrazovanja kao i obrazovanja uopšte.

Dijete se na prvom mjestu uči dobroti ugledanjem na odrasle uzore, a kasnije i vršenjem radnji koje u sebi podrazumijevaju dobrotu. Na taj način dijete uviđa i shvata da je najbolje da pomogne, razumije i sarađuje umjesto da napada, grabi ili maltretira. Uzori na koje se ugledaju mogu da budu odrasle osobe u njihovom neposrednom okruženju ili odrasli koje vide u medijima – na televiziji, u bioskopu, na filmu. U budućnosti će se stručna literatura sve više baviti razvojem ove lične osobine.

Dobrota se može podučavati na mnogo različitih načina i pomoći različitog gradiva. Dijete može naučiti da bude dobro prema svojim vršnjacima, prema odraslima, prema životinjama pa čak i prema onima koje ne poznaje.

Centar za vaspitanje u ranom djetinjstvu (tj. vrtić) mora da bude mjesto gdje će dobroćudno ponašanje doživjeti svoj najveći izraz i to stoga što će se djeca svojom voljom ugledati na ponašanje koje uoče u svom neposrednom okruženju.

Aktivnost br. 1 "Drugi kralj"

Kratak pregled aktivnosti:

Vaspitačica će najprije razgovarati s djecom kako bi utvrdila šta djeca znaju o dobroti. U drugom dijelu će ispričati priču "Drugi kralj". U trećem dijelu aktivnosti djeca će odgovarati na pitanja o priči, a na kraju, u završnom dijelu, crtaće crteže i igrati se s kockicama na temu "Kraljevog zamka".

Cilj:

- Da djeca nauče šta je dobrota i kako se ponašaju dobri ljudi.
- Da se kod djece ojačaju praktične vještine za crtanje i građenje pomoću kockica za igru.

Procedure:

- Razgovor
- Pitanja i odgovori
- Građenje pomoću kockica za igru
- Crtanje

Potrebni materijal:

Drvene bojice, vodene bojice, plastične ili drvene kockice. Slike na kojima su prikazane situacije iz priče.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će na početku ispitati šta djeca znaju o dobroti, da li poznaju nekoga ko je dobra osoba i zamoliće ih da objasne zašto tu osobu smatraju dobrom.

Drugi dio

Vaspitač(ica) priča priču "Drugi kralj" i pokazuje slike na kojima su prikazane situacije iz priče.

"Drugi kralj"

Priča se da je jednom davno u jednom prekrasnom zamku živio kralj koji je uvijek bio veoma neraspoložen. Jednog dana dok je bez prestanka padala kiša na pusto dvorište njegovog ogromnog zamka, kralj primijeti da su se uplašene ptice šćućurile pod nadstrešnicu da se sakriju od kiše. To ga je jako iznerviralo jer je bio siguran da će ove velike ptice zagaditi njegovu nadstrešnicu.

Pošto je bio u lošem raspoloženju, pozvao je slugu i rekao mu:

"Idi smjesta u nadstrešnicu i rastjeraj sve ptice! I donesi mi jednu da ih naučim pameti."

Tresući se od straha, jer je znao da je kralj veoma prgav, sluga otrči i nedugo potom iz nadstrešnice odleti jato ptica. Nakon nekog vremena sluga dovede kralju jednu potpuno mokru vranu, toliko mokru da je jedva mogla da pomjeri krila.

"Ha, nevaljalice!" uzviknu kralj. "Naučiću te ja pameti! Potkresaću ču ti krila da više nikada ne doletiš pod moju nadstrešnicu."

"Nema veze šta ćeš mi uraditi," odgovori vrana, "Moj drugi kralj će mi pomoći da mi ponovo izrastu krila."

"O kom drugom kralju govoriš, ptičurino? Ovdje ne postoji nikakav drugi kralj, ja sam jedini kralj!"

"Varaš se," reče ptica. "U najudaljenijim predjelima Sjenovite šume živi Dobri kralj koji vlada uz pomoć dobrote i poštovanja koje je stekao u cijeloj regiji."

"Drugi kralj? E, pa onda ču poslati vojsku da ga potuku do koljena. Ne postoji ni jedan drugi kralj osim mene!"

"Ako pošalješ vojsku, sigurno ćeš izgubiti jer sve životinje u šumi, svo drveće na putu, sve vile i vilenjaci u šumi će udesiti tvoje vojnike tako da se izgube i nikad ti se neće vratiti."

I kralj koji je bio namrgoden i zlovoljan, ali ne i nevješt, shvati da mu ptica govori istinu zato što se
Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

nijedan vojnik koji je išao u vojni pohod u šumu nikad nije vratio.

Zato odluči da se preruši u ratara i da sam ode u šumu da potraži drugog kralja jer, iako je bio namrgoden i zlovoljan, nije bio kukavica. Priča se da je danima lutao šumom, ali nije pronašao drugoga kralja. Bio je jako žedan i gladan i na kraju se onesvijestio.

Ali kakvo iznenađenje! Kada je došao svijesti video je da se nalazi u kolibi jednog drvosječe zato što su na zidu visile velike sjekire. Kralj se malo uplaši, ali pomisli da, ako mu se ništa loše nije desilo do sada, neće ni sad.

U kolibu uđe ogroman nasmiješeni drvosječa i upita ga:

"Jesi li bolje, prijatelju? Spavaš već dva dana, bio si veoma umoran. Šta si tražio u tako zabačenom području?"

"Tražim kralja za kog su mi ljudi rekli da živi ovdje, ali koliko god da sam se trudio, nisam ga uspio naći i na kraju sam se onesvijestio."

"Pa onda ostani ovdje dok se ne oporaviš, a kada povratiš snagu, ti nastavi tražiti kralja koji živi ovdje."

Dani su prolazili i drvosječa, koji je bio jako dobar čovjek, dijelio se sa kraljem svoju hranu i kuću sve dok se kralj nije potpuno oporavio. Kralj se, na sopstvenu žalost, osjeti veoma zahvalnim dobroćudnom drvosječi, koji mu je mnogo pomogao iako ga nije poznavao. Kralj mu čak predloži da drvosječa pođe s njim kako bi mogao naći bolji život van šume.

"Van šume? Pa ovdje imam sve što čovjek može poželjeti: sve životinje i drveće su moji prijatelji, ljudi takođe dolaze i odlaze. Ovdje sam slobodan i sretan."

Kralj pomisli da drvosječa uopšte ne razmišlja loše, kad iznenada doleti vrana koju je kralj uhvatio pod nadstrešnicom. Kad je ugledala kralja, povika: "To je kralj koji je htio da mi potkreše krila!" i okrenuvši se prema drvosječi zagrakta: "Kralju moj! Moraš ga kazniti!"

Prvi kralj se zabezeknu. Znači, drvosječa je taj drugi kralj! A on je bio ovdje sam, bez vojske.

"Ne, vrano" odgovori kralj-drvosječa, "Činiti zlo drugima ne donosi dobro. Ostavimo kralja da se vратi u svoj zamak zato što je dobrota najbolja čovjekova osobina.

Priča se da je pravi kralj bio toliko posramljen i da je izvukao pouku tako da je od tog trenutka promijenio ponašanje prema svojim podanicima. Toliko se promijenio da su ga ljudi u njegovoj kraljevini jako zavoljeli.

Ali priča se da je ponekad odlazio u šumu na nekoliko dana da razgovara sa drugim kraljem, koji je bez zamka i bez vojske, samo uz pomoć svoje dobrote vladao čitavim područjem.

Treći dio

Vaspitač(ica) djeci postavlja pitanja:

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Da li se zlovoljni kralj promijenio nabolje ili nagore? Zašto?
 Kakav je bio prvi kralj u početku?
 A kakav je bio nakon što je upoznao drugog kralja?
 Zašto su svi drvosječu smatrali kraljem iako nije imao ni zamak ni vojsku?
 Da li je drvosječa dobar? Zašto?
 Kako se ponašaju dobri ljudi?
 Da li bi volio da budeš kralj-drvosječa? Zašto?

Četvrti dio

Djeca crtaju i igraju se kockicama na temu priče "Drugi kralj".

Kada urade crteže, vaspitač(ica) će sa djecom razgovarati u grupi da provjeri u kojoj su mjeri djeca razumjela poruku priče i da li su je uspješno pretočila u svoje radove.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Na početku nisu znali da objasne kako se ponaša dobra osoba.			
Proširili su svoje znanje o dobroti.			
Kada su crtali crteže i igrali se s kockicama, prikazali su na svojim radovima dobroćudno ponašanje.			
Iznijeli su svoje mišljenje o dobroti.			
Ispoljili su dobrodušno ponašanje češće nego inače.			

Aktivnost br. 2 "Dovršavamo priču"

Kratak pregled aktivnosti:

Svrha ove aktivnosti je da djeca dovrše priču, a zatim da zajedno sa vaspitačicom ocijene šta se desilo tokom aktivnosti.

Cilj:

- Razviti kod djece dobrodošno ponašanje.
- Upoznati ih sa pojmom dobrote.

Procedure:

- Priča
- Razgovor
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Tekstovi različitih priča, velike slike.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) djeci objašnjava aktivnost. Vaspitač(ica) započinje neku priču, a djeca treba da je dovrše. Nakon toga će pročitati novu priču.

Za ovu aktivnost, vaspitač(ica) će sam(a) smisliti priče. Na primjer, prva priča:

Jedno dijete je samo išlo ulicom i ugledalo slijepog čovjeka koji je pokušavao da pređe veoma prometnu ulicu, ali se nije usudio jer je mislio da na ulici ima previše automobila koji jure. Dijete je...

Druga priča

Ulicom je hodao jedan starac. U blizini su se igrala djecom i pogodila ga loptom u nogu. Starca je jako zaboljela noga i nije mogao da hoda. Uto naiđe jedna djevojčica koja je....

Treća priča

Dijete je neutješno plakalo jer je izgubilo loptu i nije moglo da je nađe. Uto naiđe starije dijete i kad je ugledalo mlađe dijete kako plače...

Vaspitač(ica) može smisliti priče po svom nahođenju dok god te priče odgovaraju temi ove aktivnosti: dobrota.

Drugi dio

U ovom dijelu sva djeca rade u jednoj grupi i dovršavaju priču (kako bi sva djeca čula šta su druga djeca odgovorila), a vaspitač(ica) zapisuje njihove odgovore.

Treći dio

Vaspitač(ica) ponovo čita priče kako bi djeca mogla analizirati svaki odgovor koji su dala u dovršetku priče. Uz pomoć vaspitačice, djeca će analizirati priče na osnovu sljedećih aspekata:

- da li je predloženi kraj priče u skladu sa početkom priče.
- da li predloženi kraj priče zaista odražava dobrodušno ponašanje ili ne, i zašto.

Vaspitač(ica) će rezimirati ovaj dio aktivnosti i istaći dobrodušna osjećanja i postupke likova u pričama.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Završili su priču dobodušnim krajem.			
Bila im je potrebna pomoć da priči daju dobodušan kraj.			
Ponašali su se dobodušno i van aktivnosti.			
Dali su svoje mišljenje o primjerima dobodušnog ponašanja koje su sami primjetili.			

Aktivnost br. 3
"Kakvi su dobri ljudi?"

Kratak pregled aktivnosti:

U prvom dijelu aktivnosti, vaspitač(ica) razgovara sa djecom kako bi provjerila koliko znaju o dobroti i objašnjava im šta znači biti dobar tj. dobrodušan; navodi primjere dobrodušnih ljudi, a kasnije ih uči jednu pjesmicu. Nakon što nauče pjesmicu, djeca je recituju i na kraju izrađuju poklone za djecu kojima su ti pokloni potrebni.

Ciljevi:

- Razviti kod djece svijest o tome šta je dobrota i kako se ponašaju dobri ljudi.
- Dati djeci uzore među odraslim osobama na koje se djeca mogu ugledati.

Procedure:

- Razgovor
- Pitanja i odgovori
- Praktične radnje
- Recitovanje

Potrebni materijal:

Materijali za izradu poklona: karton, tempere, kolaž papir, traka, ljepilo, tkanina i trakice za lutke itd.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će pokušati da sazna kakvu predstavu djeca imaju o dobroti pomoću ovih ili sličnih pitanja:

Možete li mi reći šta je dobrota?
 Znate li kako se ponaša dobrodušna osoba?
 Da li ste upoznali nekoga ko je dobar?
 Možete li ispričati priču o nekome ko je dobar?

Na osnovu dječjih odgovora, vaspitač(ica) će objasniti šta je dobrota i kako se ponašaju dobri ljudi; takođe će navesti i pokazati primjere poznatih ljudi ili likova iz basni, stripova i crtanih filmova koji se ističu upravo ovom ljudskom osobinom.

Nakon toga će rezimirati ovaj dio aktivnosti i objasniti djeci da dobri ili dobrodušni ljudi nisu oni koji se ponašaju kao da su zainteresovani ili koji žele da ostave utisak, nego oni koji to rade zato što se osjećaju dobro kad tako postupaju.

Drugi dio

Recitacija pjesmice o dobroti koju je smislila vaspitačica.

Nakon što djeca nauče pjesmicu, vaspitač(ica) i djeca zajednički analiziraju njezinu poruku.

Treći dio

Vaspitač(ica) će pozvati djecu da naprave poklone za djecu kojima su pokloni potrebni; to mogu da budu djeca koja žive u centrima za smještaj djece bez roditeljskog staranja, bolesna djeca u bolnici ili čak djeca iz drugih zemalja koja žive u područjima pogodjenima nekom katastrofom.

Vaspitač(ica) će najprije razgovarati s djecom o važnosti izrade poklona za drugu djecu, a zatim će im objasniti da je to dobar primjer dobrote.

Biće potreban jedan sto sa neophodnim materijalom za izradu poklona, a u aktivnosti će učestovati cijela grupa.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Na početku aktivnosti imali su određenu predstavu o tome šta je dobrota.			
Proširili su svoje znanje o tome šta je dobrota i kako se ponašaju dobri ljudi.			
Pokazali su zanimanje za izradu poklona drugoj djeci.			
Njihovo znanje o dobroti je obogaćeno nakon ove aktivnosti.			

Aktivnost br. 4

"Šta ljudi čini dobrima?"

Kratak pregled aktivnosti:

Aktivnost se sastoji od predstavljanja nekoliko situacija koje djeca treba da riješe i da tako pokažu da znaju kako se ponašaju dobri ljudi.

Ciljevi:

- Razviti kod djece pozitivna osjećanja prema dobroti.
- Razviti kod djece pozitivna iskustva dok čine dobra djela.

Procedure:

- Razgovor
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Razne slike

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

U početnom dijelu aktivnosti, vaspitač(ica) čita opise nekoliko situacija koje se dešavaju u svakodnevnom životu, pokazuje sliku na kojoj je prikazana ta situacija i pita djecu:

Šta biste vi uradili...

- da imate samo jednu igračku i da je vaš mlađi prijatelj želi.
- da imate mnogo igračaka, a da vas drugo dijete koje ima malo igračaka traži da mu date jednu.
- da na ulazu u crkvu ili na ulici vidite starca koji vas moli da mu date novca i da mu pomognete.
- da vas neko pita da uradite nešto što je loše.

Vaspitač(ica) može dodati koliko god želi situacija, ali je bitno da se sve situacije odnose na središnju osobinu ove aktivnosti, a to je dobrota.

Drugi dio

U ovoj aktivnosti vaspitač(ica) i djeca zajednički ocjenjuju ponuđena rješenja te pohvaljuju dobre odgovore i ispravljaju pogrešne.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opervirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Ponudili su ispravno rješenje za opisane situacije.			
Bila im je potrebna pomoć da rješe opisane situacije.			
Njihovi odgovori ukazuju na to da se kod njih formira dobodušno ponašanje.			
Pohvalili su dobodušno ponašanje svojih drugara.			
Bili su dirnuti dobodušnim ponašanjem drugih.			

Aktivnost br. 5

"Opišite dobru osobu"

Kratak pregled aktivnosti:

U ovoj aktivnosti djeca igraju igru. Djeca podijeljena u grupe od po pet članova smišljaju priču na osnovu opisa odabrane ličnosti, u ovom slučaju Majke Tereze iz Kalkute. Na kraju ocjenjuju najbolje priče čijim će autorima biti dodijeljene nagrade.

Ciljevi:

- Razviti kod djece svijest o dobroti kao o pozitivnoj osobini na osnovu priče o stvarnoj ličnosti.
- Pretočiti njihovo znanje o dobroti u jednu suvislu i skladnu priču.

Procedure:

- Priče
- Opisivanje
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Kartice sa velikim crtežom Majke Tereze iz Kalkute ili fotografije koje ju prikazuju kako obavlja različite aktivnosti.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) objašnjava djeci o čemu se radi u ovoj aktivnosti.

Ovo je igra u kojoj djeca podijeljena u grupe po pet članova najprije u velikoj kutiji traže karticu sa fotografijom Majke Tereze iz Kalkute.

Nakon što uzmu fotografiju Majke Tereze iz Kalkute, vaspitač(ica) će im reći:

"Odabrali smo figuru Majke Tereze od Kalkute zato što svako zna da je ona veoma dobra osoba". Vaspitač(ica) će zatim postaviti sljedeća pitanja:

Da li znate ko je Majka Tereza iz Kalkute?

Da li ste je vidjeli u bioskopu ili na televiziji?

Šta mislite zašto smo odabrali baš nju za ovu aktivnost?

Nakon toga, vaspitač(ica) će zamoliti djecu da se podijele u grupe kako bi sva djeca mogla da učestvuju.

Sada će svaka grupa smisliti priču o dobroti na osnovu ličnosti Majke Tereze iz Kalkute, a pobjednik će biti ona grupa koja smisli najbolju priču i dobro odgovori na sva pitanja. Ako grupa ne zna odgovor na neko pitanje, onda se isto pitanje postavlja sljedećoj grupi i ta grupa dobija poen ako odgovori tačno.

Drugi dio

Kada se djeca podijele u grupe, vaspitač(ica) im objašnjava da će po grupama smišljati priče o Majci Terezi iz Kalkute, a ako je ne poznaju, onda mogu smisliti priču o nekome koga znaju iz svoje porodice, komšiluka ili lokalne zajednice ili o ljudima koji rade u vrtiću,

Treći dio

Vaspitač(ica) poziva djecu da daju svoje mišljenje o pričama i da odaberu najbolje.

Vaspitač(ica) će djeci dati smjernice da kao najbolju izaberu onu priču:

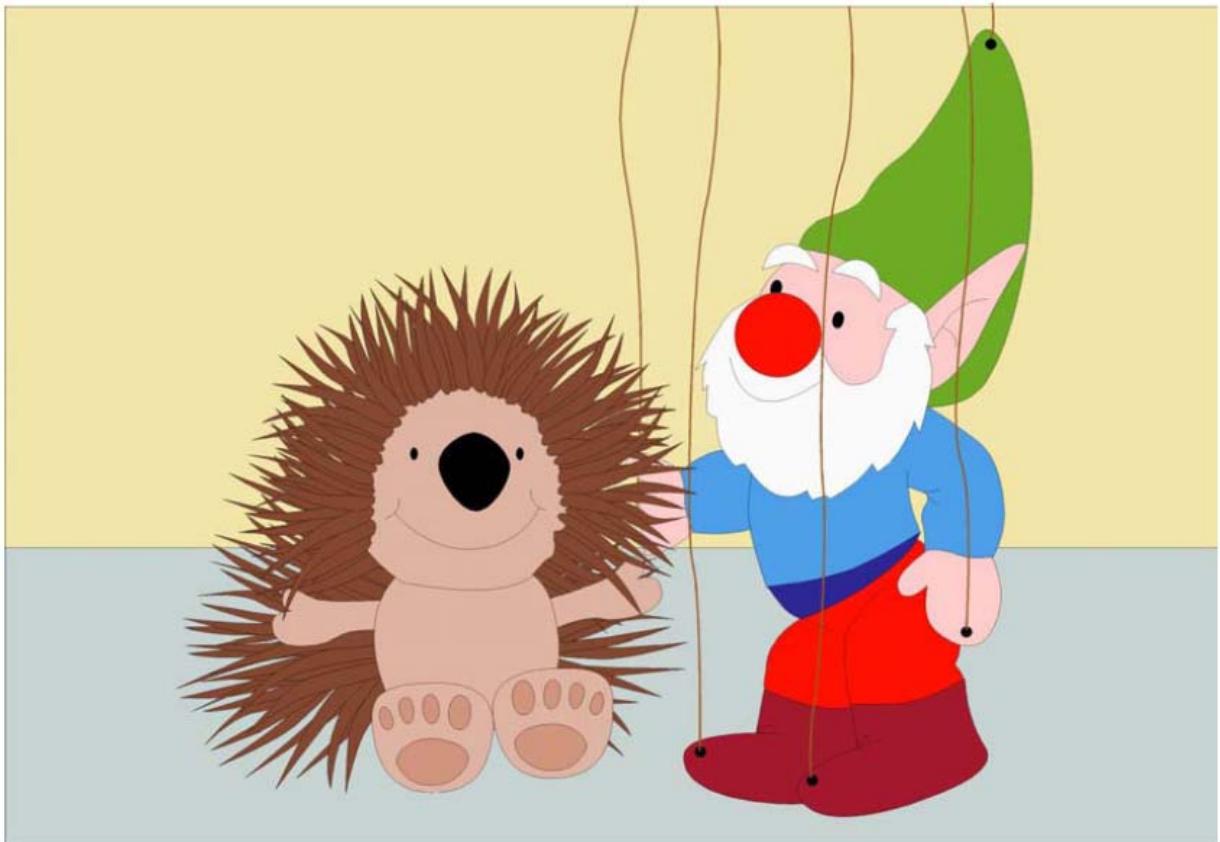
- koja je najjasnija i najskladnija;
- čija je glavna tema dobrota; i
- čiji se likovi (majka Tereza iz Kalkute ili ostali) dobrodušno ponašaju.

Umjesto Majke Tereze iz Kalkute, vaspitač(ica) može odabrati druge ljude koje smatra oličenjem dobrote. Važno je da odabere ljude koji su poznati po svojoj dobrodušnosti.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Smisili su suvislu i skladnu priču.			
U svojim pričama su pokazali da imaju svijest o tome kako se ponašaju dobri ljudi.			
Bila im je potrebna pomoć da povežu odabranu ličnost sa dobrodušnim ponašanjem.			
Samostalno su iznosili komentare o dobrodušnosti.			

Aktivnost br. 6
Iskustvo od ključnog značaja za ocjenu bloka
"Solomon i njegov prijatelj"

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Kratak pregled aktivnosti:

Ovo je aktivnost u kojoj se ocjenjuje šta je postignuto u okviru ovog bloka u vezi sa dobrodušnim ponašanjem djece. U ovoj aktivnosti djeca će razgovarati s lutkama.

Cilj:

- Na osnovu situacija koje su se desile u vrtiću i uz pomoć lutaka, djeca će ocijeniti dobrodušno ponašanje ili nedostatak istog kod samih sebe i kod svojih drugara iz vrtića.

Procedure:

- Razgovor
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Dvije lutke "Solomon" i njegov prijatelj "Dikobraz".

Razvoj aktivnosti:

U pondjeljak, vaspitač(ica) će na vidnom mjestu u učionici postaviti lutku po imenu

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Solomon i njegovog prijatelja Dikobraza, kojega će Solomon predstaviti djeci:

"Ovo je moj prijatelj Dikobraz. Kao što možete vidjeti, ima na sebi jako puno oštrih bodlji. Doveo sam ga sa sobom zato što je on, bez obzira na oštrinu svojih bodlji, jako dobar prema svim svojim prijateljima. Znate, djeco, dobrota nema nikakve veze s tim da li je neko ružan ili lijep, veliki ili mali, star ili mlad".

Nakon toga, vaspitač(ica) kaže da će Solomon i Dikobraz biti sa njima cijele sedmice, a u petak će ih pozvati da razgovaraju sa djecom, gdje će se prisjetiti svega što je rečeno u prethodnim aktivnostima o dobroti i dobrodušnom ponašanju. Ovaj razgovor sa djecom će biti o situacijama koje su se desile u vrtiću tokom sedmice na osnovu kojih će djeca ocijeniti svoje sopstveno dobro ili rđavo ponašanje kao i ponašanje svojih drugara.

Istovremeno dok rukuje lutkama, vaspitač(ica) treba da pomaže djeci u ocjenjivanju ovog ponašanja kako bi ocjene bile pravedne. Ovdje se želi dati osnovna ocjena ponašanja na osnovu koje će se dati preporuke djeci koja se nisu dobrodušno ponašala i pohvaliti djeca koja su uvijek dobra.

U ovoj aktivnosti, vaspitač(ica) treba da se pobrine da ocjene budu pravedne i izbjegava situacije u kojima se ponašanje nekog djeteta direktno opisuje kao rđavo pred njegovim drugarima.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opervirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Djeca su dala odgovarajuću ocjenu sopstvenog ponašanja u vezi sa dobrodušnošću.			
Pravično su ocijenili dobrodušno ponašanje svojih drugara.			
Koncentrisali su svoje ocjenjivanje na ono što se tražilo od njih: dobro i rđavo ponašanje.			
Svojim ocjenama su pokazali da znaju elemente dobrodušnog i rđavog ponašanja.			
Pomenuli su da žele biti dobrodušni u svom svakodnevnom životu.			